

BRANDKÄRSTIDSKRIFT

N:r 5
Juni

Organ för Svenska Brandkärnans Riksförbund.
Redaktion: Nybrog. 50, Stockholm 5. Tel. Ö. 6308. Postg. 4870.
Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1931
13 årgången

Bekämpande av skogseld.

Skogseldar skola hejdas genom angrepp mot den framdrivande fronten.

Anledningen till att dessa uttalanden nu åter ansetts böra göras äro de upplysningar i undervisningssyfte, som lämnats allmänheten genom dels en skogseldsläckningsfilm och dels ett radioanförande, varvid framhållits, såsom allmängiltigt släckningsförfarande, att skogseldar skola hejdas genom angrepp mot eldens sidor.

Som motiv för detta anges, att röken omöjliggör angrepp mot fronten, men icke mot eldens sidor, samt att angrepp mot eldens sidor skulle möjliggöra den gynnsamma följd, att elden sammantränges till en spets och sålunda hejdas.

Teoretiskt bedömt låter ju detta mycket tilltalande. Men gå vi till det praktiska utförandet, så skola vi snart nog finna, att sidoangrepps-förfarandet icke kan användas annat än mot mycket små markbränder under synnerligen gynnsamma

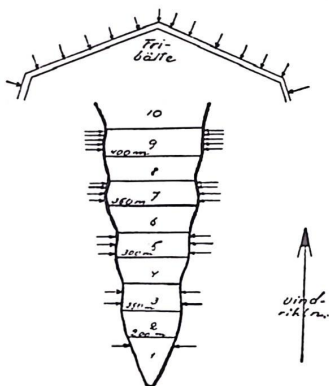
släckningsförhållanden, då släckandet knappast fordrar något taktiskt förfarande, samt att detta förfarande ingalunda kan framhållas som en mot skogseldar i allmänhet tillräddlig släckningsmetod. Följande exempel torde ådagalägga detta.

Låt oss ställas inför en något större, men hos oss mycket vanlig skogseldstyp, en markbrand i barrskog med skogsbestånd av växlande beskaffenhet, såsom högstammiga träd, klenskog och plantskog med grenar gående nedifrån marken, enbuskar och ljung här och var samt ris och avfall efter gallrings- och andra huggningar. Skogen har milsvidd utsträckning utan andra hejdande naturhinder än några mindre vägar. Vinden är icke vidare kraftig, men driver elden i en bestämd huvudriktning. Elden, som börjat ungefär i skogens mitt, upptäckes ganska snart. På grund av eld-

ställets avlägsna läge har elden dock hunnit utbreda sig, innan den första släckningspersonalen kommer fram. Lågorna stå då ungefär i halvmetershöjd samt fräsa alltemellanåt upp i granar och enbuskar dock utan att därefter fortsätta som toppeld. Med medelgod fart går elden framåt, huvudsakligen i vindens riktning, men breder samtidigt ut sig alltmer åt sidorna.

Denna skogseld kan icke sägas vara av svårare slag, än att den bör kunna hejdas genom direkta angrepp med ruskor och sålunda ej heller vara för svårartad för att taga som exempel vid undersökning av sidoangreppsförfarandets användbarhet.

Hänvisning göres härvid till bifogade skiss.

Varje pil representerar 10 man.

Elden har sålunda hunnit sprida sig, låt oss antaga, till ett djup av 200 m. och på en front av likaledes 200 m., bältet 1, när den först ankommande personalen, 20 man, ingripa med 10 man på vardera sidan. De göra då, som de blivit lärda, och angripa endast mot eldens sidor. För att kunna nå sin avsikt att tränga ihop elden till ett intet och därmed hejda dess fram-

fart, dragas de emellertid instinktmässigt till att koncentrera sitt arbete mot eldens främsta sidor. Dessa gå dock också framåt, och därför måste karlarna även följa eldens rörelse, som eljest icke kan hindras. De arbeta kraftigt med sina ruskor, men det går ej fort, då de måste slå ned elden tillräckligt, så att den ej skall gå ut igen åt sidorna, och då de samtidigt skola tränga inåt allt mer och mer. — Man har velat giva deras arbete likheten med lie-männens efter varandra under skördearbetet, men resultatet skulle ju i så fall, om det lyckades, bliva ett avskärande av elden i två delar och med den främre delen alltjämt fortgående framåt. Arbetssättet kan icke tillämpas, emedan skogselden är rörlig, ej stillastående som säden på fältet. — Helt naturligt är därför, om karlarna bliva efter även denna ej vidare svårartade eld och fullt säkert är, att de icke hava någon som helst utsikt att med sidoangrepp komma närmelsevis in mot eldens frontmitt. På hela den del av fronten, som icke mött något motstånd, går elden obehindrat framåt alltjämt genom bältet 2 och breder samtidigt ut sig till en ökad front, som nu kan uppskattas till ungefär 250 m.

Då anländer ny släckningspersonal, 40 man, och då det för detta släckningssätt är nödvändigt, att personal kan beräknas strömma till med ungpår lika styrkor mot båda sidorna av elden, kan det gynnsamma förhållandet nu antagas vara fallet, att 20 man ingripa mot vardera sidan av bältet 3. Dessa göra detta på samma sätt som förut under beslut att nu tränga ihop sidorna till en spets. De friska krafterna mattas naturenligt av så småningom. Rörelsen framåt saktar av. Arbetet blir av sig självt riktat mera rakt mot sidorna under strävandena att få bukt med elden. Därunder går största delen av fronten alltjämt obehindrat framåt, och snart

blir för karlarna klart, att de arbeta bakom elden, som ånyo gått förbi under utbredning åt sidorna i bältet 4.

Mot bältet 5 ingripa därefter ej mindre än 60 man med ungefär halva styrkan på vardera sidan, men det går dem lika illa. De kunna icke från sidorna hejda elden eller tränga ihop den nu 300 m. breda fronten.

Förgäves insätts sedan 80 man mot bältet 7 och nya 100 man mot bältet 9. Eldfronten utvecklas alltmör. Då först inses det lönlösa med enbart sidoangrepp. Elden har nu gått ut på en front av 450 m., varför angrepp med ruskor i fronten troligen icke bliver tillfyllest, utan säkerheten bjuder nog nu att fribälte tillgripes för att få elden hejdad (se skissen).

Detta exempel torde påvisa, att skogseldar även under gynnsamma förhållanden icke kunna hejdas genom angrepp, som endast riktas mot eldens sidor.

Som en egendomlighet må anföras, att till samma resultat kommer i verkligheten den förutnämnda skogseldsfilmen. Ehuru i densammans text framhålls, att sidoangreppsförfarandet är det rätta, och ehuru bilderna söka visa detta genom att insätta den ena styrkan efter den andra mot eldens sidor, så kan man dock icke på detta sätt få slut på elden, utan måste omsider angripa fronten för att kunna hejda elden.

Att ej heller fribälten, om de läggas endast mot eldens sidor, kunna stoppa en skogselds framfart, torde utan vidare vara uppenbart och ytterligare påvisa, att sidoangreppsförfarandet icke kan vara allmängiltigt.

Låt oss nu till jämförelse upptaga frontangreppsförfarandets användande mot samma skogseld, som förelegat för ovannämnda exempel.

Om de först anlända 20 männen angripit den då blott 200 m. breda

elden i fronten, då föreligger stor sannolikhet för att de redan i bältet 1 skulle kunnat hejda eldens framfart på åtminstone största delen av fronten. Och säkert torde vara, att den sedan inkomna styrkan på 40 man verkliga hejdat den återstående delen av den framåtgående fronten ävensom elden på sidornas främre delar. Till skillnad mot sidoangreppsförfarandet medger frontangreppet ett direkt motande av den farligaste eldriktningen och dessutom användande av hela släckningsstyrkan i första hand härför. Med användande av frontangreppsförfarandet skulle helt säkert både skog och arbete sparats.

Det är nog en allmän regel, att vill man söka skydda någon eller något, så måste man gå emellan. Så är fallet även vid vanligt släckningsarbete. Om exempelvis det gäller att skydda en närliggande byggnad från antändning av en brinnande, bred byggnad, då går detta ej gärna genom att med strålarna angripa endast sidorna på den brinnande byggnaden. På grund av bälts bredd kunna strålarna icke verka nog långt in, ej heller nog hastigt för att möjliggöra ett omedelbart inträngande mot bälts mitt. Mellan strålarnas verkningsgränser går därför elden över till den hotade byggnaden. Skall man hava några utsikter att hindra elden, då måste man få in strålarna mellan byggnaderna och med dem verka mot elden. Så, och i ännu högre grad, är fallet vid skogseldarnas släckning, där man icke har några långtverkande strålar att insätta mot eldens sidor utan kortnående männskioarmar att arbeta med.

Det enda allmängiltiga och tillräddliga släckningsförfarandet mot skogseldar är därför angrepp mot den framdrivande fronten, vilken först måste betvingas. Vare sig angreppet skall ske med ruskor eller fribälte är detta regel. Denna släck-

ningstaktik är beprövad och befunden bra.

Frontanfallet direkt med ruskor kan användas mot markeldar, även större sådana, oftare än den oinvigde tror. Är vinden icke alltför kraftig har man nämligen allt emellanåt att räkna med att elden för kort stund stannar av i sin rörelse, att rök och värme sugas inåt bålet, när därvarande större bränsleanhopningar alstra ökad värme och luftförtunnningar. Användas dessa återkommande tillfällen, när främsta eldkanten ligger fri, då kunna ofta även ganska hög eld stoppas i sin framfart medelst ruskor.

Givet är dock, att anfallet med ruskor har sin begränsning, som bestämmes av frontens storlek, tillgången på folk samt eldens framdrivande kraft och hastighet. Men uppenbart är, att om elden är så svår, att den icke kan mötas i fronten med ruskor, då har man ej heller någon som helst utsikt att kunna hejda den medelst sidoangreppsförfarandet med ruskor.

För släckning medelst fribälten

gäller samma regel, att dessa skola anläggas mot den framdrivande fronten. Att fribälte därvid icke bör läggas parallellt med eldfronten utan brutet i vinkel mot densamma, såsom jag framhållit i min broschyr »Skogseldsläckning», får dock icke betecknas som ett sidoangrepp utan som ett rent frontangrepp, ehuru med successiv verkan.

Under hittillsvarande skogseldsläckningsarbeten i vårt land torde sidoangreppsförfarandet ensamt aldrig hava kommit till användning. Åtminstone har man icke hört talas därom. Ännu mindre har man av utförda släckningsarbeten fått konstaterat vare sig dess användbarhet eller verkningsfulla resultat.

Till dess att så skett, gör man därför bäst om man följer den beprövade och av erfarenheterna anvisade släckningsmetoden vid skogseldar, nämligen frontangrepp, och till dess bör också endast denna skogseldsläckningstaktik anföras som all mångiltig.

Rudolf Stridbeck.

Stor eller liten spruta?

Under de senaste decennierna har teknikens utveckling medfört ett storartat framsteg av brandsprutors konstruktion och utförande. Ännu för 10 å 15 år sedan ansågos hästar vara det enda verkligt säkra framforslingsmedlet. De storartade framstegen inom bil-branschen hava dock nu medfört en automobilisering av praktiskt taget samtliga brandkärer, då bilen ju förmår öka transporthastigheten högst avsevärt.

Vid automobiliseringens genomförande stod striden mångenstädes hård mellan de båda åsikterna, om brandpumpen skulle monteras fast på brandbilen, driven av bilmotorn, eller brandpumpen med egen motor skulle uppmonteras på s. k. släp-

spruta. De praktiska erfarenheterna hava nu fällt utslaget i det att brandbilar visat sig vara det rätta för de större städerna med deras stora vattenledningssystem, vilket möjliggör säker vattentillgång överallt i samhället i eldsvådeplatsens omedelbara närhet.

För de mindre städerna och framförallt på landsbygden, där avståndet mellan vattentaget och eldsvådan de flesta gånger kan vara betydande, har släpsprutan visat sig vara den konstruktion, som bäst fyller sitt ändamål. Detta beror på, att brandbilens plats är vid själva eldhärden, då på bilen äro monterade alla erforderliga brandattiraller. Befinner sig nu brandpumpen på bi-

len, så blir dess placering fixerad till den plats, där vatten finnes tillgängligt och får all brandmateriel förslas för hand upp till brandhärden. Vidare är det mången gång synnerligen svårt och riskabelt att med den tunga bilen kunna komma tillräckligt nära vattenytan. Vid den släpbara sprutan däremot ställes densamma vid vattentaget medan själva brandbilen köres upp till brandplatsen. Släpsprutan är dessutom så lätt att densamma kan föras fram även vid högst oländiga stränder. Genom att denna spruta ställer sig betydligt billigare i anskaffning än en brandbil har det även blivit möjligt för de flesta frivilliga brandkärer, att trots sina mångestades knappa tillgångar dock anskaffa tidsenlig eldsläckningsmateriel.

Utvecklingen i Sverige har sålunda gått fram efter samma riktlinjer, som gjort sig gällande i utlandet sedan lång tid tillbaka. Våra klimatiska förhållanden med våra kalla vintrar har emellertid tvingat fram en speciell svensk spruttyp vars konstruktion ej återfinnes någonstades i utlandet, beroende på, att de fordringar, som Svenska Brandtarifföreningen uppställt torde vara de strängaste som uppställts i något land. Framförallt gäller detta om det s. k. frysprövet, vilket uppställdes år 1929. Detta består som bekant i att brandpumpen delvis fyllas med vatten och utsättes för sådan kyla, att det hela fryser samman. På sprutan skall finnas sådan anordning, att den erforderliga upptiningen kan utföras på ett snabbt och tillförlitligt sätt.

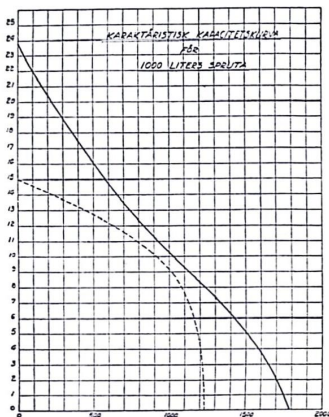
Dessa hårda fordringar tvingade fram en hel omkonstruering av sprutorna och överföres numera den i motorn utvecklade värmen enligt tvenne system. Den äldre metoden är, att låta motorns kylvatten passera en pumpen omgiven mantel och där leverera sitt värmeinnehåll. För att erhålla tillräcklig snabb upp-

tingning måste en särskild cirkulationspump monteras på sprutan. Den andra metoden, vilken framkom år 1927, är att använda sig av motorns heta avloppsgaser, vilka direkt insprutas i den brandpumpen omgivande värmemanteln. Då härvidlag ingen extra cirkulationspump erfordras, ställer sig denna metod enklare. Emellertid kan densamma endast användas vid de sprutor, som hava så rikligt dimensionerade bensinmotorer, att desamma kunna köras utan kylvatten under evakueringstiden. Den äldre metoden med kylvattenuppvärmning användes vid samtliga de sprutor som hava bilmotor medan metoden med avgasuppvärmning användes vid sprutor med för långvarig maximalbelastning dimensionerade båtmotorer.

Utan att ingå på någon närmare detaljbeskrivning av sprutornas utförande bör dock i detta sammanhang framhållas, att desamma numera utslutande förses med centrifugalpumpar och hava samtliga tillverknin-
gar av äldre konstruktioner med kolvpumpar, revolverpumpar etc. helt nedlagts beroende på, att dessa självsugande pumpar på grund av sina tätningssytor bliva synnerligen känsliga för alla föroreningar i vatten, vilka hastigt förslita pumparna och nedsätta deras kapacitet. Centrifugalpumpens stora fördelar är dess okänslighet för föroreningar samt den jämna vattenström, som erhålles, varför inga som helst för slangarna skadliga vibrationer uppstå. Mindre risk för sprängning av slangarna förefinnes även vid centrifugalpumpen, då trycket aldrig överstiger ett på förhand bestämt värde.

Varje centrifugalpump karaktäriseras genom förhållandet mellan vattenmängd och uppföringshöjd vid ett visst varvantal. Sammanställas de olika värdena på ett diagram papper så erhålles en kurva, vilken brukar benämnas karaktä-

ristika hänförande sig till ett visst bestämt varvantal, vilket vid brandcentrifugalpumpar oftast är c:a 3,000 pr minut.

Kurvblad n:r 1.

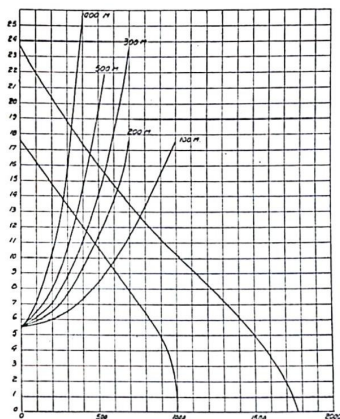
Av ovanstående kurva, vilken är karaktäristisk för en brandcentrifugalpump, synes, att vattenmängden ökas högst avsevärt vid en sänkning av trycket. Pumpen inställer sig alltid på en viss punkt liggande på kurvan och blir denna punkts läge beroende på det motstånd, som förefinnes d. v. s. den statiska nivåskillnaden från vattenytan, där vattnet tages, till den punkt, där strålrörets munstycke befinner sig. Till detta måste emellertid läggas tryckförlusten i slangledningen beroende på densammas friktionsmotstånd jämte det utströmningstryck, som förefinnes i munstycket. Den del av nivåskillnaden, som förefinnes mellan vattenytan och pumpens centrum jämte motståndet i bottenventil och sugledning, ingår i pumpens sughöjd och kommer i följande beräkningar densamma ej att undersökas. Enligt Svenska Brandtarifföreningens bestämmelser skall dock en spruta lämna sin garanterade

kapacitet vid 2,5 mtr:s statisk sughöjd, när 8 mtr sugslang med bottenventil och sugsil är utlagd.

Sprutans storlek anges enligt fastställd terminologi av den vattenmängd, som den förmår lämna vid ett tryck av 9 kg. + den fastställda sughöjden. Man talar sålunda om 1000 literssprutor, om 600 liters sprutor och lämna sålunda dessa sprutor 1000 lit./min. resp. 600 lit./min. vid 9 kg. samt skola enligt Brandtarifföreningens bestämmelser vid det lägre trycket 6 kg. leverera en vattenmängd, som överstiger ovanstående värden med minst 35 %. Den å diagrammet inritade prickade kurvan visar en spruta, som visserligen lämnar 1000 lit./min. vid 9 kg./cm², men som ej förmår lämna 35 % mer vatten vid 6 kg./cm². Den prickade kurvan kan anses som typisk för sprutor tillverkade i utlandet, ty förefinnes ej därstädes samma krav på, att ett visst samband skall råda mellan levererad vattenmängd vid 9 och 6 kg./cm² tryck. En spruta med dylik kurva kan således ej enligt svenska normerna godkännas för mer än som 800 liters spruta. Enligt denna terminologi skulle skillnaden mellan en 1000 liters och en 600 liters spruta vara 400 lit./min. Emellertid visar det sig i praktiken, att skillnaden i de flesta fall blir väsentligt mindre därest kurvformen för båda är av den rätta typen, detta beroende på den hastiga ökningen i tryckförlusten, som uppstår vid genompressning genom slangen av större vattenmängd.

Skola 300 lit./min. pressas igenom en 100 mtr lång slangledning med 63 mm. diameter fordras ett tryck av 1 kg. Ökas nu vattenmängden till det dubbla alltså 600 lit./min. så ökas det erforderliga trycket ej proportionellt däremot utan fyra gånger, d. v. s. för den större vattenmängden erfordras sålunda ett tryck av 4 kg. Dessa tryckförluster i slangarna hava av flera auktoriteter

fastställt genom praktiska försök och kan genom sammanställning av vattenmängd och tryckförlust på ett diagrapapper lätt erhållas kurvor, vilka lämpligen angivas som slangkaraktäristikor. Sammanställas nu dessa båda d. v. s. pump- och slangkaraktäristikorna får man en tydlig uppfattning om hur sprutan fungerar och på vilken punkt av pumpkurvan brandcentrifugal-pumpen arbetar.

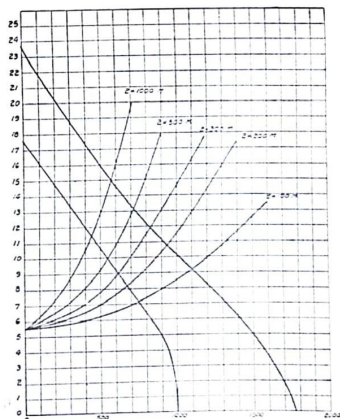
Kurvblad n:r 2.

Vid uppgörande av ovanstående kurvor har förutsatts en total statisk nivåskillnad av 25 m. mellan pump och munstycke samt ett munstyckstryck av 30 m. De båda pumpkaraktäristikorna hänföra sig till dels en 1000 liters spruta dels till en 600 liters spruta. Vidare äro inlagda kurvor för 100, 200, 300, 500 och 1000 m. slanglängd. Genom att avläsa skärningspunkterna mellan »slang-» och pumpkaraktäristikorna kan man lätt bestämma den verkliga skillnaden i de vattenmängder, som de båda brandsprutorna lämna. Se vi då först på fallet 100 m., finna vi, att den större sprutan ger en vattenmängd av 770 lit./min.

under det den mindre ger 580 lit./min. Vid 200 m. slanglängd ger den större sprutan 620 lit./min. och den mindre 480 lit./min. Göra vi samma jämförelse i övriga fall och sammanställa de olika värdena finna vi, att skillnaden vid praktisk drift mellan de båda olika sprutorna blir följande:

100 m. slangl.	skillnad	190 lit./min.
200 » » »		140 »
300 » » »		110 »
500 » » »		80 »
1000 » » »		50 »

I ovanstående hava vi sålunda utgått ifrån, att det tillgängliga slangförrådet varit så knäppt, att endast en slanglängd kunnat utläggas från sprutan. Förefinnes emellertid erforderligt slangmateriel så kunna tvenne ledningar utläggas och komma sålunda tvenne parallellt löpande vattenmassor att pressas fram mot ledhärden.

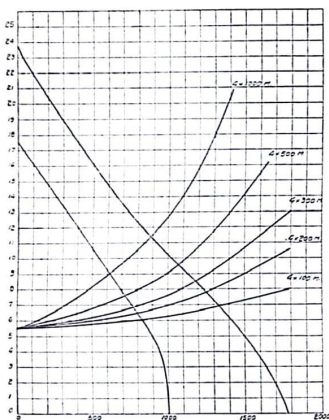

Kurvblad n:r 3.

Ovanstående kurvblad är uppgjort med samma förutsättningar som i det förra fallet. Studeras nu detta, så finner man, att den större sprutan vid två parallella 100 m. slangledningar lämnar 1100 lit./min.,

den mindre 750 lit./min. Granskas nu i enlighet med förra fallet de olika fallen, så erhålla vi följande sammanställning:

100 m. slangl. skillnad	350 lit./min.
200 » » » »	250 »
300 » » » »	210 »
500 » » » »	170 »
1000 » » » »	130 »

Kurvblad n:r 4.

Skulle nu slangförrådet vara så omfattande att fyra parallella ledningar kunna utläggas från sprutorna så är det tydligt, att den större sprutan förmår lämna en större vattenmängd än den mindre och sammanställas på samma sätt som förut pump- och slangkurvorna, så erhåller man följande skillnader:

100 m. slangl. skillnad	510 lit./min.
200 » » » »	450 »
300 » » » »	400 »
500 » » » »	350 »
1000 » » » »	260 »

Av ovanstående framgår med all önskvärd tydlighet, att en sprutas effektivitet sammanhänger synnerligen intimt med det tillgängliga slangmaterialet. Skillnaden mellan de båda sprutornas kapacitet är ju vid

en och två längre slangledningar förvånansvärt liten.

På grund härav har det också för mången stått klart, att en väsentlig skillnad måste uppstå vid anskaffande av en brandspruta, när det gäller en brandkär på landsbygden. Man kan därför undra, varför dock praktiskt taget genomgående i Sverige under tidigare år enbart anskaffades 1000 liters sprutor. Detta sammanhänger emellertid med sprutkonstruktionerna. De större släpsprutorna hade på ett ganska tidigt stadium kommit fram till mycket tillförlitliga konstruktioner erbjudande fullt betryggande säkerhet för tillförlitlig start och driftsäker gång. Beträffande de mindre spruttyperna låg svårigheten i första hand i att erhålla en tillräckligt driftsäker och samtidigt lätt motor, vilket i hög grad hämmade en utveckling i takt med 1000 liters sprutorna. I Tyskland har nedlagts ett synnerligen förtjänstfullt arbete i att frambringa en godtagbar typ av småsprutor (Kleinmotorspritzen) och måste erkännas att man där på de allra sista åren även lyckats härmed, även om vi här i Sverige ej utan vidare kunna acceptera dessa utländska typer utan i rätt hög grad måste arbeta oss fram på egna vägar. Detta har även lyckats och finnas nu svenskbyggda småsprutor, som i kvalitetshänseende kunna jämföras med 1000 liters sprutorna. De fordringar, som alltså måste uppställas på en sådan mindre spruta, äro följande:

Sprutan skall vara lika driftsäker, som de större 1000 liters sprutorna.

Sprutan skall på landsväg kunna transporteras med hög hastighet.

Sprutan skall vara avbröstbar och den avbröstbara delen så lätt, att ett par man kunna bära den över oländig mark.

Sprutan skall vara försedd med upptyningsanordningar.

Sprutan skall kunna arbeta med högt tryck för matning av långa slangledningar.

För varje brandkär, som ämnar anskaffa en brandspruta uppstår därför numera den frågan *»vilken sprutstorlek skall köpas?»*

Att giva ett generellt svar härpå är omöjligt ty blir detsamma beroende på de lokala förhållandena och de anslag, som finnes tillgängliga för materielanskaffning. De frivilliga brandkårernas ansaltsmedel äro i regel för små för att tillåta inköp av en stor spruta, ty bör därvid beaktas, att för utnyttjande av den stora sprutans möjligheter slangförrådet även bör väsentligt utökas. Skillnaden i anskaffningskostnaderna blir på grund därav i verkligheten betydligt större än enbart prisskillnaden mellan sprutorna.

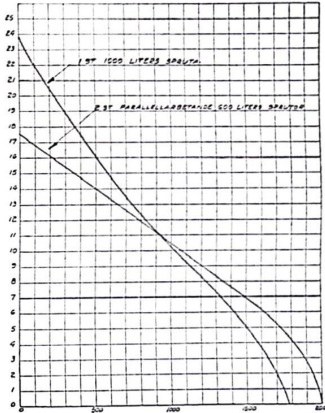
Även vid ett så gynnsamt fall, att tillräckligt med penningmedel förefinnes för inköp av en stor spruta med erforderligt slangmateriel, så är det ej alltid säkert att anskaffningsfrågan bäst löses genom inköp av den stora sprutan.

Skillnaden i pris för en 600 å 700 liters spruta och en 1000 liters är nämligen så väsentlig, att praktiskt taget 2 st. mindre sprutor kunna inköpas för samma summa som för den större.

En uppdelning på 2 st. sprutor medför den stora fördelen, att säkerheten blir dubbel. Om trots allt något fel uppstår på sprutan så är man helt strandsatt om blott en spruta förefinnes. Vid två mindre sprutor har man däremot alltid den ena i reserv och kan sålunda trots missöde bekämpa eldihården. Mången gång skall ju vattnet tagas från brunnar, vilkas tillflöde ej är tillräckligt att under en längre tid mata sprutan. Vid en stor spruta händer det därför, att man efter en stund, när brunnen sinat, måste göra en omflyttning till annan brunn. Vid tvänne mindre sprutor kan från början sprutorna placeras vid skilda

brunnar och bliva, på grund av den mindre vattenmängden, som per tidsenhet uttages, brunnarna betydligt bättre utnyttjade, ja mången gång är tillflödet tillräckligt och spruttiden sålunda obegränsad.

Vid tvenne sprutor kan man således vinna avsevärda fördelar vid parallellkörning.

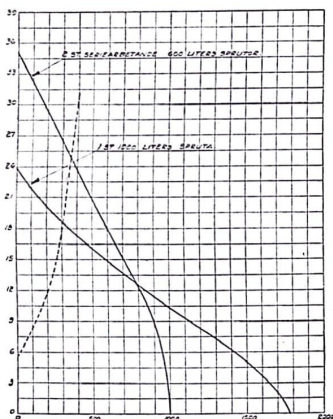
Kurvblad n:r 5.

Ovanstående kurvor visa den vattenmängd, som erhålles vid körning med 2 st. 600 liters sprutor i jämförelse med 1 st. 1000 liters spruta. Som synes erhålles vid lägre tryck mer vatten vid samkörning av de mindre sprutorna medan på grund av 1000 liters sprutans höga tryck vid mindre vattenmängder mer vatten erhålles med denna.

Även vid seriekörning erhålles anmärkningsvärda fördelar. Vid mycket långa avstånd mellan vattentaget och eldsvådan uppstår mången gång stora svårigheter att få fram vatten med tillräckligt stort tryck vid strålrören för att effektiva strålar skola kunna erhållas.

Vid tvenne 600 liters sprutor kan man lätt ordna en seriekörning på så sätt, att den första sprutan leve-

rerar vatten till ett kar, varifrån den andra sprutan tager sitt vatten, eller att sugintaget på den andra sprutan direkt förbindes med tryckslagen från den första sprutan. Härvid måste emellertid iakttagas att trycket vid sugintaget på andra sprutan ej får vara för stort, då ju detta tryck adderas till sprutans eget tryck, varigenom det totala trycket kan bli så stort att slangarna springa. (Vidare måste vid ett dylikt förfarande vacuummetern stängas av för att ej fördärras, därest ej en s. k. mano-vacuummeter användes).

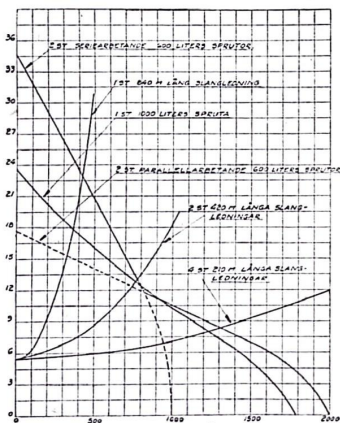
Kurvblad n:r 6.

Samma förutsättningar som förut göras d. v. s. ett munstyckstryck av $3,0 \text{ kg./cm}^2$ samt en nivåskillnad av 25 m., men antages den utlagda slanglängden vara 1200 m. Övanstående kurva visar då bäst hur förhållandena bli, dels vid körning med 1 st. 1000 liters spruta, dels vid seriekoppling av 2 st. 600 liters sprutor. Med 1000 liters sprutan erhålles 300 lit./min. vid ett tryck av $18,5 \text{ kg./cm}^2$ under det att vid de två 600 liters sprutorna 350 lit./min. erhålles, utan att trycket i slangarna någonstades blir högre än $12,5 \text{ kg./cm}^2$. Påfrestningen på

slangmaterialet blir sålunda vid seriekörning betydligt mindre.

Av ovanstående synes, att även vid seriekörning 2 st. 600 liters sprutor hava anmärkningsvärt stora fördelar framför 1 st. 1000 liters spruta, utan att anskaffningskostnaderna nämnvärt stegas, vilket bör än en gång påpekas.

För att man skall kunna få fullt klarlagt tvenne 600 liters sprutors effektivitet i jämförelse med en 1000 liters spruta hava kurvor sammanställt enligt nedanstående diagram. Vidare har antagits att brandkåren till sitt förfogande har 1000 m. slang varav 160 m. reserveras för avgreningar framme vid eldsvådeplatsen. De återstående 840 m. slang kunna således uppdelas på 4 st. slangledningar vardera på 210 m., 2 st. slangledningar på 420 m., eller 1 st. slangledning på 840 m. Vilket fall som i praktiken kommer till användning blir givetvis beroende på avståndet mellan brandplatsen och vattentaget.

Kurvblad n:r 7.

Som framgår av diagrammet erhåller man i samtliga fall mer vatten med de två mindre sprutorna.

Var och en som deltagit i propagandaarbetet för brandskyddets höjande på den svenska landsbygden har lärt känna svårigheten av anisiteten mellan de olika byar inom samma socken. Mången gång har brandskyddsfrågans lösning blivit uppskjuten enbart på grund av att de kommitterade ej kunnat enats om var brandsprutan skall placeras. Var och en ser ju helst att brandstationen placeras så nära hans gård som möjligt. Även denna svårighet erhåller sin lösning genom uppdelningen på tvenne sprutor, då ju dessa med fördel kunna placeras på olika håll. Därigenom minskas uttryckningstiden i regel högst avsevärt, en fördel, som är av allra största vikt.

Ju närmare man tränger in i problemet desto mer blir det klarlagt, att de större 1000 liters sprutornas användningsområde blir begränsat

till städer och större samhällen, med deras kommunala vattenledningsverk. Överallt på landsbygden och i mindre samhällen fyller den mindre motorsprutan sin uppgift.

Glädjande är, att tack vare sprutornas prisbillighet brandskyddsfrågan numera kan lösas på ett betydligt billigare sätt än förr. Mången socken och mångt samhälle kan därför nu få ett slut på det ofta segslitna problemet och sålunda inrangeras i den snabbt växande gruppen av samhällen och socknar med tillförlitlig och modernt utrustad brandkår.

Att detta framsteg i brandskyddet ernåtts genom intimaste samarbete mellan brandfolkets praktiska män och fabrikernas ingenjörer är desto mer glädjande i det att på nytt svensk teknik och svenskt arbete visat sin överlägsenhet.

NOTISER.

WESSLINGS när det gäller basarer.

I basarfrågan. Många av våra brandkärssammanslutningar hava funnit att en basar är ett särdeles bra medel, då det gäller skaffa sig kassa. Basaren ger ett utmärkt tillfälle att »med pukor och trumpet» draga hela traktens befolkning med uti brandkärsrörelsen. Brandkårens uppvisning bildar naturligtvis ett av huvudnumren. Och själva basaren lyckas vanligen så bra att en avsevärd summa utgör nettobehållningen. Exempel finnes på ända till 5,000 kr. behållning av en basar i ett litet samhälle.

Chefen för brandkåren får såsom densammes expeditionschef ej glömma att till tidskriften lämna upplysningar om kårens sammanträden, övningar och utryckningar till eldsvåda, om erhållna belöningar och anslag m. m.

Fotografier rörande kåren mottagas med tacksamhet.

Var varsam med elden vid utfärder i skog och mark nu under den varma årstiden. Iakttag nödig försiktighet vid uppgörandet av eld och kasta aldrig brinnande tändstickor eller cigarrstumpar ifrån er i skogen.

ANNONSERA
i
DENNA TIDSKRIFT!

RIKSFÖRBUNDET.

Nyanmälda kårer.

- B. Tullinge villasamhälle.
- D. Torshälla.
- M. Brågarp och Nevishög.
Hörby socken.
- W. Enviken.
Grängesberg.

Meddelande från Arbetskommissionen.

Till Herrar Tillverkare och Försäljare av brandredskap.

Svenska Brandkärernas Riksförbund har tillsatt en arbetskommission med uppgift att följa utvecklingen av och taga kännedom om nyheter beträffande släcknings- och livräddningsredskap, att i viss mån företaga prov med dylik redskap, att verka för standardisering av brandredskap, att utarbeta förslag till normgivande fordringar på en del brandmateriel i avsikt att giva brandcheferna ledning vid inköp, att uppgöra utrustningsplaner för brandbilar, att i Brandkärstidskrift lämna meddelande allt som oftast om kommissionens arbete och gjorda erfarenheter, samt att vid Riksförbundets årsmöte avgiva en sammanfattande redogörelse över årets arbetsresultat.

För ernående av närmare förbindelser mellan kommissionen och fabrikanter och försäljare har kommissionen ordnats med:

en avdelning i Stockholm — Riksförbundets sekreterare, Kapten E. Gillner, Nybrogatan 50, Stockholm, och V. Brandchefen H. Selldén, Tjärhovsgatan 11, Stockholm, samt

en avdelning i Göteborg-Borås — Brandkapten N. Grönvall, Huvudbrandstationen, Göteborg, och Brandchefen R. Stridbeck, Borås.

På grund härav får Riksförbundet anmoda herrar fabrikanter och försäljare av brandredskap och brandmateriel att i eget intresse lämna meddelande om eller förevisa för någon av kommissionens avdelningar nyheter eller förbättringar i redskapsväg, varom kan antagas, att kommissionen efter beprövande anser lämpligt att bringa till kännedom för landets brandchefer genom Brandkärstidskrift.

Önskligt vore även att herrar fabrikanter och försäljare ville till varda av kommissionens medlemmar insända sina, helst illustrerade pris-kuranter m. m. dyl. för att därigenom bereda en samlad tillgång på uppgifter angående den materiel, som finnes att tillgå för brandkärerna.

FRÅN LÄNSFÖRBUNDEN

Stockholms läns brandkårsförbund.

T. f. Brandkonsulent: Kapten *E. Gillner*. Exp. Nybrogatan 50, Stockholm. Tel. Ö. 6308.

Stockholms läns brandkårsförbunds årsmöte äger rum lördagen den 22 instundande augusti i Djursholm. Program för mötet kommer sedermera att meddelas i tidskriften.

Östergötlands brandkårsförbund.

Brandkonsulent: Överbrandmästare *J. M. Wahlström*. Exp.: Brandstationen, Linköping

Eldsvåda i Säby.

Natten mellan den 18—19 april 1931 kl. 2,10 alarmerades Bergs Frivilliga Brandkår per telefon från Säby i S:t Lars socken (på uppmaning av Linköpings Brandkår) emedan eld utbrutit i ett på gården befintligt under tillbyggnad varande bostadshus. B. F. B. utryckte med 17 man, spruta, brandbil och två personbilar. Sprutan var i arbete från kl. 2,55 till kl. 5,30. Inryckning skedde kl. 6. Det åtgick således 45 minuter från det alarm gavs och till dess sprutan, efter att ha körts den 9 kilometer långa vägen, var i verksamhet. Brandkåren förfogar icke över någon särskild alarmapparat, utan manskapet måste kallas genom telefon, som välvilligt ställdes till disposition, och budskickning. Då sprutan kunde ställ-

las på Roxens is, var vattentillgången obegränsad. Vid ankomsten till brandstället var redan där 3 man med motorspruta från Linköpings brandkår. Den antända byggnaden var helt övertänd och taket instörtat, den var således tillspillogiven. Det gällde således att hindra eldens vidare spridning till en ladugård och flera andra närbelägna byggnader. Vid detta tillfälle erforo vi nödvändigheten av att anskaffa skyddande beklädnad för manskapet, och då en för någon tid sedan hållen basar lämnade 450 kr. netto, så skall dessa användas till bälten, rockar och hjälmar så långt det räcker. Då våra inkomster utslutande utgöras av det vi kunna få av basarer och fester, så kan det inte gå så fort med anskaffning av all önskvärd materiel, men trägen vinner,

H. G. Clausen.

Jönköpings läns brandkårsförbund.

Brandkonsulent: v. Brandchef *P. Lundgren*. Expedition: Brandstationen Jönköping.

Eldsvåda i Hjälmseryd.

Torsdagen den 2. april kl. 11 fm. utbröt eld i Västerkvarn såg- och kvarnverk beläget c:a 4 km. från Stockaryds stationssamhälle. Då

elden fick en snabb spridning och ej med framgång kunde bekämpas med den på platsen befintliga eldsläckningsmaterielen rekvirerades per telefon hjälp från Stockaryd, vars frivilliga brandkår under befäl av

brandchefen Axel Sjöberg efter 15 min. infann sig på brandplatsen.

Anläggningen består av en hopgyttring av trähus inrymmande såg, kvarn och magasin. På grund av byggnadernas läge i förhållande till varandra var faran för anläggningens totala förstörande överhän- gande.

Elden började i sågen och spred sig snabbt till en mindre magasin- byggnad. Dessa båda byggnader voro vid brandkårens ankomst övertända. Dessutom hade elden fått fäste i den endast 1,5 m. från sågen belägna kvarnbyggnaden.

Brandkåren inriktade sig i första hand på att rädda kvarnbyggnaden,

som inrymde dyrbara maskinanlägg- ningar, samt att begränsa elden till de båda övertända byggnaderna, vilket även lyckades efter ett syn- nerligen ansträngande arbete.

Elden hade antagligen förorsakats genom varmgång i ett lager.

Byggnader och inventarier voro försäkrade i Jönköpings läns Brand- försäkringsbolag för 36,000 kronor, och utbetalades för det genom branden förstörda 5,235 kronor i brand- skadeersättning.

Stockaryds duktiga brandkår har gjort sig förtjänt av en eloge för sitt snabba ingripande, då i annat fall branden skulle fått en betydligt större omfattning. L.

Skånska brandkårsförbundet.

Brandkonsulent: f. d. v. Brandchefen N. Ohlsson. Expedition Kungsgatan 26, Malmö. Tel. 1665.

Brandkåerna i nordvästra Skåne sammansluta sig till en krets.

Söndagen den 3 maj voro ett femtiotal brandmän, representerande 14 kårer i södra och norra Åsbo samt Bjäre härader, samlade till möte i Klippan. Programmet inled- des med att Klippans borgarbrand- kår företog en demonstration och uppvisning. Vid diskussionsmöte senare på dagen beslöts att bilda Åsbo-Bjäre häraders brandkårs-krets. Till interimsstyrelse utsågos Agro- nom G. I. Törnkvist, Munka-Ljung- by, Brandcheferna Axel Svensson, Klippan, Oskar Johansson, Strövels- torp, Erik Sandberg, Åstorp, Hen- ning Ljunggren, Förslövsholm, J. Mellberg, Rebbelberga, och A. Teng- vall, Engelholm. Diskussionen rö- rande aktuella brandskyddsfrågor var livlig och lärorik. Brandkon- sulent N. Olsson, Malmö, var när- varande och bidrog med sin stora erfarenhet till att mötet blev sär- deles intressant och givande.

Efter mötet intogs gemensam lunch under bästa stämning.

Hotande eldsvåda i Tågarp.

Vacker släckning av en frivillig brandkår.

Under den starka blåsten den 4 maj utbröt vid 1-tiden påmiddagen i Tågarp en eldsvåda, som lätteligen kunnat antaga mycket stor omfatt- ning, ja, bli rent av katastrofal för samhället. Elden började i den med handl. J. Holmgrens lagerlokal sammanbyggda tvättstugan, där man vid tillfället var sysselsatt med byk- ning, och det är att antaga, att gnistor från skorstenen virvlat ner på taket och antänd detta.

När Tågarps frivilliga brandkår kom till platsen med sin motorspru- ta såg det mycket hotande ut, men man lyckades med stora ansträng- ningar få bukt med elden och be- gränsa denna till byggnadens vinds- våning, som totalt spolierades. I

*Eldsvådan hos Holmgren i Tågarp
den 4 maj 1931.*

lagerlokalen förvarades bl. a. ganska stora partier olja och fotogen, varför man befärade, att faten skulle nås av lågorna och en explosion bli följden — om elden hunnit dit, hade situationen säkerligen blivit mycket prekär. Särvid den eldhärjade byggnaden som lagret hade försäkrats i skilda bolag, enligt uppgift till betryggande belopp.

Från den brinnande byggnaden kastade sig elden över till slaktaremästaren Herman Rosquists fastighet och fick fäste i ena gaveln. Brandsegel kommo till användning under arbetet att söka rädda detta hus, och innan brandkåren fick tillfälle att för fullt bekämpa elden hade frivilliga medhjälpare utvecklat stor och prisvärd energi med vattenlangning och begjutning. Med förenade ansträngningar lyckades man rycka denna byggnad undan elden. Flera andra fastigheter i dennas omedelbara närhet voro mycket starkt hotade, och mer än en gång såg det ut som om man icke skulle kunna begränsa branden. Asmundtorps motorspruta eftertelefonerades, men då denna kom till platsen hade all fara avvärrts, så att den icke behövde sättas i funktion.

Stathus i Asmundtorp eldhärjat. Vid halv 10-tiden den 11 maj utbröt eld i Asmundtorp, Norra Möinge, i det

s. k. fäladshuset, tillhörande Norra Möinge boställe och bostadshus åt tvenne familjer. Asmundtorps brandkår infann sig med en snabbhet, som förtjänar en eloge och gjorde vad som göras kunde, d. v. s. eftersläckte vad som var kvar av huset. Även Billeberga brandkår infann sig raskt för att hjälpa i den rådande stormen. Man lyckades begränsa eldens omfattning till nämnda stathus, tack vare snabbt ingripande.

Hörby landskommun ordnar brandväsendet. Intresserade för bildandet av en frivillig brandkår inom Hörby landskommun sammanträdde på kallelse av kommitterade härom kvällen å Stora hotellet i Hörby. Mötet, som var besökt av ett 40-tal personer, öppnades av folkskollärare L. A. Nilsson, Råby, varefter brandkonsulent Nils Ohlsson, Malmö, höll ett orienterande föredrag om den frivilliga brandkårsrörelsen. Därefter höll stationsinspektör C. J. Brandberg, Lövestad, ett med ljusbilder belyst föredrag om de frivilliga brandkåren i Skåne. Efter föredragen följde diskussion och därefter beslöts att konstituera brandkåren.

Vollsjö frivilliga brandkår har haft årsmöte hos kårens ordförande och chef, polisuppsyningsman H. S. Norén, som även var förhandlingsledare. Styrelse- och revisionsberättelserna föredrogs och ansvarsfrihet beviljades. Förvaltningsberättelsen visar att trots gjorda avsevärda nedskrivningar å kårens materiel av olika slag samt byggnader m. m., är dess ograverade tillgångar i ett värde av kr. 30,592: 27, ett vackert resultat av ett målmedvetet, energiskt arbete för kårens fromma.

Till ordf. och brandchef omvaldes polis H. S. Norén; likaledes omvaldes vice ordf. Nils Andersson, Nyvång, och till vice chef Nils Mattias-

son. Utlottade styrelseledamöter handl. Conrad Oléen och kontorskrivare David Frenning, omvaldes båda, den senare som sekreterare. I stället för avflyttade sekreterare Gunnar Oléen invaldes suppl. fabriksför Sigrid Johansson och som suppl. nyvaldes Otto Månsson. Revisorererna Emil Åkesson och Bonde Andersson omvaldes, ävenså suppleanten Gunnar Onsdorff. Att representera kåren vid Skånska brandkårsförbundets årsmöte utsågs ordf. och sekr. med Conrad Oléen som som ersättare, till ombud vid riksförbundets årsmöte utsågs samme H. S. Norén med kassören Anton Nilsson som ersättare. Vid krets-mötet representera hrr Nils Andersson, Nyvång, och Nils Mattiasson föreningen. Kretsmötet hålles i Vollsjo. Årsavgiften bestämdes till lägst 1 kr. pr medlem, högre belopp mottages tacksamt. Beslöts anordna en s. k. sommarfest i Ny-

vångs tivoli. Till festkommitté utsågs styrelsen. Materialförvaltare blevo H. S. Norén och mekaniker Gustav Nilsson; den senare valdes även till förste chaufför. Till dessa anslogs samma ersättning som tidigare. Till kassören anslogs 50 kr. för innevarande år. Beslöts förbättra »Tyfonen» samt låta utföra nödiga reparatio-ner å den gamla motorsprutan. Ordföranden och kassören bemyndigades teckna kårens firma. En av kårens verksamaste medlemmar lämnar snart orten och blev vid mötet livligt hyllad samt erhöi en vacker minnesgåva.

Vollsjo brandkår torde vara en av landsbygdens stabilaste och mest välrustade brandkärer inom vilken andan och samarbetet är särskilt gott.

Honnör för kåren och dess gagnande verksamhet!

Älvsborgs läns brandkårsförbund.

Brandkonsulenter: v. Brandchef C. Bergström. Expedition: Brandstationen, Borås.
Brandchef C. Hallin. Expedition: Brandstationen, Trollhättan.

Älvsborgs läns Brandkårsförbund

kallas härmed till

Ordinarie Förbundsmöte

i ÅMÅL den 4. och 5. juli 1931.

Samtidigt inbjudes brandkårspersonalen vid samtliga till Brandkårsförbundet anslutna brandkärer att talrikt deltaga i den

Instruktionskurs för Brandkårspersonal, som anordnas i anslutning till förbundsmöte enligt följande program.

Förbundsstyrelsen.

Lördagen den 4. juli.

Kl. 10. *Förbundsstyrelsen* sammanträder i Arbetareföreningen (styrelserummet).

Kl. 10,30. *Förbundsmöte* i Arbetareföreningen (stora salen).

Samling och anteckning av röstberättigade deltagare.

1. Val av två justeringsmän att jämte ordföranden justera förbundsmötets protokoll.

2. Uppläsning av förteckningen över vid förbundsmötet enl. § 8 röstberättigade medlemmar. — Röstberättigade vid förbundsmötet äro: förbundsstyrelsens ledamöter, brandchefen (brandkårschefen) och ett utsett ombud för

varje till brandkårsförbundet ansluten brandkår, ett ombud från varje anslagsgivande brandförsäkringsbolag eller sammanslutning samt brandkårsförbundets personliga medlemmar.

3. Redogörelse över Brandkårsförbundets verksamhet 1930.

4. Revisionsberättelse över Brandkårsförbundets räkenskaper 1930.

5. Val till och med årsmötet 1934 av tre ledamöter i styrelsen. I tur att avgå äro: Ingeniör M. Wenander, Dalsjöfors och Brandchefen S. Mångberg, Vänersborg. Efter avlidne Godsägare J. Johansson, Karlshed, väljes ny ledamot.

6. Val till och med årsmötet 1934 av två styrelsesuppleanter. I tur att avgå äro: Brandchefen Hj. Jansson, Åmål och f. d. Riksdagsman C. Lorentzon, Bedet.

7. Val av två revisorer för granskning av 1931 års räkenskaper. Förutvarande äro: Ingeniör S. Svensson, Kinna och Kontorschefen E. Levinson, Dalsjöfors.

8. Val av två revisorsuppleanter. Förutvarande är: Disponent J. Blomquist, Svenljunga. Nyval efter avlidne Ingeniör Rolf Erikson, Rydboholm.

9. Bestämna angående medlemsavgifter för 1932. Enligt beslut 1930 äro medlemsavgifterna följande: till Brandkårsförbundet 10 kr. pr år pr brandkår eller enskild medlem samt till Riksförbundet dessutom 10 kr. pr brandkår för samtidigt och självfallet medlemskap i Riksförbundet.

10. Meddelande från förbundsstyrelsen.

11. Övriga ärenden. Dylika, som önskas behandlade av förbundsmötet, skola vara till förbundsstyrelsen (Adr. Borås) insända 14 dagar före mötet.

12. Meddelanden av brandkonsulenterna.

Kl. 11,30. *Förbundsstyrelsen sammanträder* i Arbetareföreningen (styrelserummet),

Kl. 12. *Mötets offentliga del öppnas av Brandkårsförbundets ord-*

förande Landshövding A. von Sneidern i Arbetareföreningen (stora salen).

Instruktionskurs.

Kl. 12,15. *Föredrag*: »Synpunkter vid inköp av sprutor samt angående leveransprov av sprutor». (Överstelöjtnant R. Stridbeck).

Kl. 13. *Redogörelse över Åmåls brandkårs organisation och utrustning samt förevisning av brandstation och materiel* (Brandchefen Hj. Jansson).

Tillämpningsövning med Åmåls brandkår. *Fotografering* vid brandstationen.

Kl. 13,45—15. Uppehåll för måltid.

Kl. 15. *Föredrag*: »Normer för en brandbils utförande och utrustning» (Överstelöjtnant Stridbeck).

Kl. 16. *Praktiska detaljövningar* vid brandstationen med en del redskap enligt »Utbildningsreglemente för brandkärer» (Brandchefen Hj. Jansson och Brandkonsulent C. Hallin).

Kl. 18. *Uppvisning av å brandstationen utställd redskap* samt där-
*efter sprutuppvisning å Åmåls hamn-
område.*

Kl. 20. *Gemensam enkel supé* å Stadshotellet. (Pris kr. 3: 50 för smörgåsbord med smårätt, varmrätt, drikka eller vatten samt kaffe — inklusive drickspengar för själva supén).

Söndagen den 5. juli.

Kl. 9,30. *Föredrag*: »Åmåls eldsläckningsväsende i gången tid» (f. d. Brandchefen, Red. Axel R. Olson).

Kl. 10. *Föredrag*: »Normer för utförandet av brandmannens personliga utrustning» (Överstelöjtnant R. Stridbeck).

Kl. 10,30—11,30. Uppehåll för måltid.

Kl. 11,30. *Bilfärd* för studier hos brandkärerna i Bengtsfors, Billingsfors, Långed och Mustadsfors med en tillämpningsövning av flera brandkärer i Långed. Färden går genom vackra dalsländska bygder. Samling vid Stadshotellet. Bilfärden avslutas i

Dals-Länged i så god tid, att deltagarna därifrån kunna avresa med tåg kl. 16,35 och sålunda över Mellerud komma i förbindelse med hemortstågen.

Särskilda meddelanden.

Resekostnadsbidrag bör beviljas brandkårspersonal av resp. samhälls- eller ortsnymdigheter, då det givetvis är samhället eller orten, som beredes den direkta nyttan av den beaktansvärda utbildning, som instruktionskursen erbjuder.

Riksförbundets märke bör bäras av deltagande brandkårspersonal (tillhandahålles i möteslokalen mot en avgift av kr. 1: 25).

Rumbeställning kan göras genom Brandmästare Th. Hesselbom, Åmål.

Orter, som ännu icke ordnat sitt brandväsen, liksom för brandväsendets ordnande intresserade försäkringsbolag inbjudas att sända representanter att övervara instruktionskursen, och böra dessa personer för närmare överläggningar hänvända sig till Överstelöjtnant Stridbeck eller Brandkonsulent Hallin.

Facklitteratur, oumbärlig för varje brandkår, tillhandahålles i möteslokalen.

Klädsel: Resdräkt.

Eventuella förändringar av programmet meddelas under mötesdagarna.

Dalarnas brandkårsförbund.

Brandkonsulent: f. Brandchef C. Landström. Expedition: Helsingtorget 2, Falun. Tel. 1686

Hedemorabygdens brandväsende moderniserat.

Hedemora har nu fått brandbil. Många omsorger och mycket arbete har det kostat, men resultatet blir väl också, att samhällsborna i stad och land kunna känna sig litet mera lugna nu än förr vad beträffar röda hanens framfart. En 1,000 minutliters brandbil och en lika kraftig, separat motorspruta böra vara ett gott värn vid eldsolyckor. För fastighetsägarna bör det också kännas angenämt att brandförsäkringspremierna kanske krypa ner ett pinnhål.

Brandbilen är monterad på ett Volvo chassi, försett med pumpaggregat från Henrikssons brandredskapsfabrik i Stockholm. Ursprungligen hade det varit meningen att montera pumpen på ett 1,5 tons chassi, men denna plan har frångåtts och bilen försetts med tvåtonschassi. Vidare har utrustningen utökats med 180 meter slang, och två strål-

rör komma att anskaffas för återstående medel.

Den å brandbilen monterade pumpen har varit underkastad ingående prov, bl. a. av professor Hjalmar Dahl vid Tekniska högskolan. Denne har meddelat, att pumpens kapacitet avsevärt överstiger den garanterade, och även motorns effekt synes vara fullt tillfredsställande.

Den separata sprutan, som är avsedd att kopplas efter brandbilen är av det kända märket API, och levererad av A.-B. Pumpindustri, Göteborg.

Inalles blir kostnaden för denna nya effektiva brandskyddsutrustning kr. 16,342: 50. Bilchassiet har då kostat, inklusive frakter, kr. 5,741: 50, motorpumpen å densamma kr. 3,325: —, karosspåbyggnad 1,520: — samt till bilen hörande maskinell utrustning såsom lyktor, signalapparat, snökedjor och reservdäck kr. 551: —. Motorsprutan, inklusive frakter, har dragit en summa av kr. 4,552: 80. För 180 meter slang ha slutligen i räkenskaperna upp-

tagits kr. 589:50 samt för strålrör 62:70.

Av dessa medel, tillsammans kr. 16,342:50, har genom basarer, insamlingar o. s. v. influtit ett belopp å ca 7,400 kr., 500 kr. ha lämnats av Kopparbergs läns brandstodsbolag, 500 kr. av Norrhytte skifteslag, 2,000 kr. av Dalarnes Nya Brandstodsbolag, 700 kr. av Västerby byamän, 100 kr. av Bälstarbo byamän, 350 kr. av Grådö byamän samt 2,200 kr. vardera av Hedemora stad och socken.

Strands frivilliga brandkår i Vika har hållit årsammansamtråde. Av årsberättelsen framgick, att kåren under året gjort två utryckningar, en för att släcka eld genom åkslag och en för att släcka eldsvådettillbud. Flera övningar har också förekommit.

Styrelsen fick följande sammansättning: hemmansäg. Gustaf Andersson, brandchef, lantbr. Gustaf Strandberg, vice brandchef, gårdsägaren E. G. Vestlund, sekr., lantbrukaren Erik Setterlund, kassör och lantbrukaren Klas Hansson.

Av Kopparbergs läns brandstodsbolag har kåren erhållit ett anslag av 200 kr. För dessa medel beslöts att inköpa ett brandsegel jämte andra brandredskap. Dalarnas Nya Brandstodsbolag har ännu inte lämnat kåren något anslag.

Åls frivilliga brandkår har hållit årsammansamtråde. Sedan styrelsens årsberättelse samt revisionsberättelsen

föredragits, beviljades styrelsen full ansvarsfrihet för senaste verksamhetsåret. Inkomster och utgifter balanserade å 1,214:94 kr. Under året har kåren åtnjutit följande anslag: av Dalarnes nya brandstodsbolag 200 kr. och av Kopparbergs läns brandstodsbolag 200 kr.

Reservoarbrunnen å N. Heden har blivit fullbordad och vattentillgången kan anses någorlunda tillfredsställande i de olika byarna. Elitkåren har även under senaste året varit olycksfallsförsäkrad. Instruktionsövningar och utryckningar för brandövning hava företagits, särskilt med elitkåren, som består av 20 man. I den allmänna kåren finnas omkring 60 medlemmar.

Till brandchef återvaldes landsfiskal W. Jansson och till v. chef grosshandl. H. Bergman. Ledamöter av styrelsen i övrigt blevo A. Lindell, Israel Eriksson, Back Ol. Eriksson, J. Cedrén och Emil Berglund med Sven Danielsson, Axel Bergkvist, E. Olhans och Ejnar Petersson som suppleanter. Revisorer: Åhlmans Ol. Olsson och P. O. Rosén, suppl. O. Lisell.

Till materialförvaltare återvaldes Fr. Norell.

Till ombud vid brandkårsförbundets årsmöte valdes W. Jansson och Israel Eriksson med H. Bergman och Axel Bergkvist som ersättare.

Styrelsen konstituerade sig sålunda: ordf. A. Lindell, v. ordf. H. Bergman, sekr. J. Cedrén, kassaförvaltare Israel Eriksson.

Kårer utom förbundet.

Nylands brandkår.

Samhällets brandstyrka utgöres av Borgarbrandkår och Allmän brandkår.

Borgarbrandkåren består av brandchef, 1:sta och 2:dra vice brandchef

samt 2 underbefäl och 24 brandmän, varav 4 i brandförmans ställning. Personalen är bunden medelst kontrakt med 3 månaders ömsesidig uppsägning.

Allmänna brandkåren skall bestå

av minst 5 underbefäl och 5 adjutanter samt envar inom samhället boende arbetsför man från och med det år han fyller 20 år, t. o. m. det under vilket han fyller 50 år.

Vi hava den lyckliga förmånen att efter en svår strid vid bildandet av kåren 1924 äga endast unga duktiga karlar som varit med från starten med undantag av några som flyttat från orten och en del som av vissa tjänster blivit befriade från tjänsten som brandman. När kåren skulle ombildas i enlighet med den nya brandstadgan var det ingen som ville taga befattning vare sig som chef eller manskap, alldrid skulle det komma i fråga att tvinga in någon i brandkärstjänst. Vid det första valet som styrelsen gjorde vägrade både brandchef och vice brandchef att taga emot uppdraget och där stod styrelsen utan befäl och kär. Jag var den som sist blev kallad och detta av den anledningen att undertecknad ej varit hemma i Nyland på 20 år varför det var helt naturligt att jag icke kunde anses kompetent att sköta en så viktig angelägenhet som brandväsandet i Nyland. Jag hade varit till sjöss i ett flertal år som övermaskinist och hade lite kännedom om vad som åligger en brandchef, men det blev undertecknad som fick taga upp striden och tillsammans med vår dåvarande duktige brandstyrelseordförande Kamrer A. Eriksson skreds till verket, och jag måste säga att det har varit en för mig angenäm syssla. Huruvida jag var den lämplige det lämnar jag å sido,

men jag har haft tur, om jag så får uttrycka mig, det har gått bra och inga av dem som blevo mina underordnade hava slutat. Finns det en plats ledig är det lätt att fylla denna vakans. Sedan jag fått taga emot denna syssla som brandchef hava vi inköpt en brandbil som är utrustad med all vår materiel, slangar c:a 600—700 m., brandsegel, 16 m. stege och för övrigt det som tillhör en relativt god utrustning.

Vi hava så ordnat att vi bogserar en 800 lit. Henrikssons motorspruta. Slangtorn har uppförts. Lämpliga vattentag vid Ångermanälven, det enda vatten som finnes att tillgå, hava anordnats. Att endast hava dessa vattentag har nog sina svårigheter, då det fins objekt på nära 700 meters avstånd från och nära 30 m. höjd över vattentagen. Meningen är nu att Nyland i år skall bliva köping och få vi då fyra gånger så stort område att taga hand om. Det är min önskan att erhålla en mindre tung motorspruta dock ej med mindre kapacitet, samt uppvärmning av vår brandstation och till slut ett bättre signalsystem än vad nu är fallet, en gammal vällingklocka som knappast höres på några få meters avstånd. Jag har även sökt intressera Ytterlännäs socken så att vi kunde få övertaga en del av släckningsarbetet därstädes mot ersättning och på så sätt erhålla en ännu bättre utrustning.

*David Johansson,
Brandchef.*

Tidskriften utkommer med 8 nummer årligen.

Årsprenumerat ion kan ske antingen genom postverket eller direkt hos Centralstyrelsens Expedition, Nybrogatan 50, Stockholm 5. Prenumerationspriset är 4: — kr. för enskilda exemplar och 2: — kr. pr ex., då minst 5 ex. samtidigt rekvireras.

Eftertryck ur tidskriften medges endast om källan angives.